

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie starogardzkim w 2012 roku
- część prognostyczna

SYTUACJA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH I UCZELNI WYŻSZYCH. KSZTAŁTOWANIE SIĘ POPYTU NA PRACĘ W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM.

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część raportu rocznego „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2012 roku”. Część pierwsza - **diagnostyczna** ukazała się w marcu 2013 roku i dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Pracy (www.pup.starogard.pl). Raport roczny przedstawia sytuację na lokalnym rynku pracy w odniesieniu do posiadanych przez bezrobotnych zawodów (wyuczonych i wykonywanych) na tle zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na pracowników.

Część druga - **prognostyczna** zawiera informacje dotyczące popytu na pracę w zakładach pracy oraz stanu absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2011/2012, a także szkół ponadgimnazjalnych w powiecie starogardzkim. Dane dotyczące popytu na pracę zostały zaprezentowane przez GUS w układzie wojewódzkim, więc odnoszą się do całego województwa pomorskiego, a nie tylko dla powiatu starogardzkiego.

W województwie pomorskim blisko 575 tys. (w 2011 ponad 580 tys.) osób znajdowało się w najlepszej sytuacji na rynku pracy, czyli było osobami pracującymi. Poniższa tabela przedstawia liczbę pracujących według **zawodów**, sektorów i wielkości jednostek według stanu na dzień 31.12.2012 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POLSKA	3266898	7049235	6051059	2562605	1702469
POMORSKIE	171297	386220	301554	151934	104029
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9728	37632	21168	11984	14208
Specjaliści	82016	43863	74171	39123	12585
Technicy i inny średni personel	21492	28515	33222	9907	6878
Pracownicy biurowi	18037	55986	36170	21255	16598

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	6422	49766	21939	17352	16897
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	396	1758	617	425	1112
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6763	94485	53917	26750	20581
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9197	51023	37127	13585	9508
Pracownicy przy pracach prostych	17246	23192	23223	11553	5662

Poniższa tabela przedstawia liczbę pracujących według **sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)**, sektorów i wielkości jednostek wg stanu na dzień 31.12.2012 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POLSKA	3266898	7049235	6051059	2562605	1702469
POMORSKIE	171297	386220	301554	151934	104029
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2192	4920	2608	2476	2028
górnictwo i wydobywanie	-	892	558	191	143
przetwórstwo przemysłowe	3720	122451	87182	26593	12396
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	4933	1992	6231	491	203
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4852	2603	4334	2550	571
budownictwo	1319	41473	13850	14473	14469
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	-	90953	28828	29997	32128
transport i gospodarka magazynowa	10367	26337	23174	6358	7172
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	828	12107	2671	4025	6239
informacja i komunikacja	149	11517	7173	2826	1667
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2142	14034	13971	1075	1130
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2965	8693	6202	3029	2427
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5064	13813	5201	5940	7736
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	175	17981	10465	4149	3542
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27953	-	23360	4408	185
edukacja	67761	4225	34699	32267	5020
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29933	7372	27224	7232	2849
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6808	768	3016	3192	1368
pozostała działalność usługowa	136	4089	807	662	2756

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. Według danych GUS na koniec I półrocza 2012 r. w całej Polsce było blisko **52 tys.** wolnych miejsc pracy (z czego 44 tys. pochodziło z sektora prywatnego), w II półroczu 2012 r. natomiast liczba wolnych miejsc pracy wynosiła **35 tys.** Poniższa tabela przedstawia wolne miejsca pracy, które znajdowały się w województwie pomorskim z podziałem według zawodów, sektorów i wielkości jednostek.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POLSKA (stan na koniec II kwartału 2012 r.)	7472	44299	25115	11648	15008
POMORSKIE (stan na koniec II kwartału 2012 r.)	398	2552	1475	843	632
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	19	70	46	39	4
Specjaliści	187	421	507	93	8
Technicy i inny średni personel	82	110	104	88	-
Pracownicy biurowi	28	139	94	38	35
Pracownicy usług i sprzedawcy	19	541	120	113	327
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	7	1	7	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12	743	380	338	37
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	29	345	158	116	100
Pracownicy przy pracach prostych	21	176	65	11	121
POLSKA (stan na koniec IV kwartału 2012 r.)	6267	29222	19418	7591	8480
POMORSKIE (stan na koniec IV kwartału 2012 r.)	386	1894	951	903	426
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	14	52	37	29	-
Specjaliści	185	277	323	124	15
Technicy i inny średni personel	76	67	87	46	10
Pracownicy biurowi	49	113	45	86	31
Pracownicy usług i sprzedawcy	9	360	110	57	202
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5	25	5	9	16
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16	503	248	264	7
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	27	442	76	275	118
Pracownicy przy pracach prostych	5	55	20	13	27

W powiecie starogardzkim wśród bezrobotnych absolwentów kończących szkołę w 2012 roku dominujący odsetek stanowili młodzi ludzie nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych – byli to absolwenci liceów ogólnokształcących. Ta grupa osób stanowi największy odsetek bezrobotnych absolwentów, część z nich studiuje w systemie wieczorowym lub zaocznym, tak, aby w niedługim czasie uzyskać kwalifikacje zawodowe cenione przez pracodawców. Natomiast druga część z tej zbiorowości po zakończonej szkole średniej nie podejmuje dalszej nauki, a tym samym jedynie przez staże absolwenckie lub szkolenia może uzyskać niezbędne kwalifikacje, które mogą im pomóc opuścić rejestry osób bezrobotnych. Najmniejszą natomiast liczbę absolwentów reprezentowała grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Problemy z zatrudnieniem może mieć również spora grupa osób z wykształceniem średnim zawodowym oraz policealnym w zawodach: opiekun medyczny, technik administracji, technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik ekonomista, technik informatyk, technik logistyk, technik rolnik, technik usług kosmetycznych, technik żywienia i gospodarstwa domowego, jeśli ci absolwenci zechcieliby zyskać od razu pracę „na etacie” mieliby na terenie powiatu starogardzkiego z tym problemy. Warto jednak zaznaczyć, że dla tej kategorii osób urząd pracy przygotował propozycję miejsc stażowych, dzięki tej formie aktywizacji zawodowej młode osoby mogą rozpocząć swoją ścieżkę kariery zawodowej. Poniższa tabela przedstawia liczbę absolwentów według zawodów, która powinna zakończyć nauczanie w szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie starogardzkim w 2013 roku według prognoz tych uczelni w poprzednim roku zgodnych z rejestrami szkolnymi.

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe			
1	Asystent osoby niepełnosprawnej	0	21
2	Asystent zarządu	12	0
3	Asystentka stomatologiczna	12	0
4	Florysta	0	21
5	Muzyk	21	26
6	Opiekun medyczny	11	59
7	Opiekunka dziecięca	0	15
8	Opiekunka środowiskowa	0	19
9	Technik administracji	91	63
10	Technik agrobiznesu	17	16
11	Technik architektury krajobrazu	24	10
12	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	29	73
13	Technik budownictwa	37	32
14	Technik ekonomista	95	80

15	Technik farmaceutyczny	10	10
16	Technik geodeta	0	15
17	Technik handlowiec	45	42
18	Technik hodowca koni	54	29
19	Technik hotelarstwa	30	43
20	Technik informatyk	72	122
21	Technik logistyk	10	62
22	Technik masażysta	16	15
23	Technik mechanik	27	39
24	Technik obsługi turystycznej	8	0
25	Technik ochrony środowiska	18	10
26	Technik organizacji usług gastronomicznych	11	17
27	Technik rachunkowości	12	21
28	Technik rolnik	63	64
29	Technik technologii drewna	12	6
30	Technik turystyki wiejskiej	0	7
31	Technik usług fryzjerskich	11	0
32	Technik usług kosmetycznych	28	57
33	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	67	63
34	Terapeuta zajęciowy	11	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące			
1	Bez zawodu	654	1111
Wykształcenie zasadnicze zawodowe			
1	Blacharz samochodowy	8	5
2	Blacharz	6	0
3	Cukiernik	7	4
4	Dekarz	1	0
5	Elektromechanik pojazdów samochodowych	12	8
6	Elektromechanik	2	0
7	Elektryk	16	6
8	Fryzjer	28	22
9	Kucharz małej gastronomii	44	46
10	Lakiernik	3	2
11	Malarz - tapeciarski	5	6
12	Mechanik pojazdów samochodowych	50	63
13	Monter - elektronik	2	1
14	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	4
15	Murarz	16	5
16	Piekarz	8	5
17	Posadzkarz	1	1
18	Rzeźnik - wędliniarz	3	1
19	Sprzedawca	85	63
20	Stolarz	43	23

21	Ślusarz	6	10
22	Tapicer	1	2
23	Złotnik - jubiler	1	0

Źródło: System Informacji Oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/> 06.2013 r.

Na terenie powiatu starogardzkiego znajduje się jedna wyższa uczelnia kształcąca studentów w roku akademickim 2011/2012 na kierunkach ekonomia oraz politologia. W tym roku Pomorska Szkoła Wyższa prowadzi rekrutację na następujące kierunki:

- logistyka (specjalność: logistyka w przedsiębiorstwie, zarządzanie finansami w logistyce);
- pedagogika (specjalność: resocjalizacja z aktywnością fizyczną, wczesna edukacja z rewalidacją indywidualną);
- administracja (specjalność: administracja publiczna, administracja bezpieczeństwa wewnętrznego);
- turystyka i rekreacja (specjalność: zarządzanie w hotelarstwie i agroturystyce, obsługa ruchu turystycznego).

Powyższe kierunki są studiami zawodowymi I stopnia, gdzie absolwenci uzyskują tytuł licencjata. Pomorska Szkoła Wyższa zamierza w tym roku otworzyć również studia magisterskie, na kierunku pedagogika o trzech specjalnościach: doradztwo zawodowe i personalne, pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną, edukację wczesnoszkolną i przedszkolną. Otwarcie powyższych kierunków uzależnione jest jednak od ostatecznej zgody Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Szczegółowe dane dotyczące studentów Pomorskiej Szkoły Wyższej w roku akademickim 2011/2012 znajdują się w poniższej tabeli.

Nazwa kierunku	Liczba absolwentów w roku akademickim 2011/2012		Studenci wg stanu na dzień 30.11.2012 r.	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ekonomia	72	59	-	-
Politologia	49	37	56	31
Pedagogika	-	-	190	158
Logistyka	-	-	197	93
Ogółem	121	96	443	282

Źródło: GUS - badania absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2011/2012 i studentów według stanu na dzień 30.11.2012 r.

Wielu młodych ludzi z powiatu starogardzkiego kształciło się na innych uczelniach wyższych; głównymi uczelniami wybieranymi przez mieszkańców powiatu starogardzkiego były:

- Uniwersytet Gdański,
- Politechnika Gdańska,
- Politechnika Koszalińska,
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- Akademia Morska w Gdyni,
- Gdański Uniwersytet Medyczny,
- Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku,
- Akademia Pomorska w Słupsku,
- Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna,
- Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu w Gdyni,
- Ateneum – Szkoła Wyższa w Gdańsku,
- Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku,
- Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku
- Wyższa Szkoła Zarządzania w Gdańsku.

W roku akademickim 2011/2012 najpopularniejszym kierunkiem studiów w Polsce okazało się *budownictwo* – liczba kandydatów wyniosła blisko 30 tys. Tylko o 1-2 tysiące mniej osób ubiegało się o status studenta *zarządzania* czy *informatyki*. Na wysokim miejscu pod względem popularności uplasowały się również *pedagogika*, *prawo* oraz *ekonomia*. Największy wzrost zainteresowania w stosunku do lat ubiegłych zanotowano w przypadku kierunku *Inżynieria środowiska* oraz *Mechanika i budowa maszyn* i *Automatyka i robotyka*.

Najpopularniejszymi kierunkami studiów na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich w Polsce w roku 2011/2012 wg liczby zgłoszeń kandydatów były¹:

1. Budownictwo
2. Zarządzanie
3. Informatyka
4. Pedagogika

¹ System Informacji o Szkolnictwie Wyższym z dn. 18.01.2012 r.

5. Prawo
6. Ekonomia
7. Finanse i rachunkowość
8. Inżynieria środowiska
9. Zarządzanie i inżynieria produkcji
10. Mechanika i budowa maszyn
11. Administracja
12. Psychologia
13. Gospodarka przestrzenna
14. Automatyka i robotyka
15. Turystyka i rekreacja
16. Geodezja i kartografia
17. Biotechnologia
18. Filologia – specjalność: filologia angielska
19. Transport
20. Ochrona środowiska
21. Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
22. Matematyka
23. Energetyka

Uczelnie najczęściej wybierane przez kandydatów (w przeliczeniu na jedno miejsce, czterech i więcej kandydatów) na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich:

- 1) Politechnika Warszawska
- 2) Politechnika Gdańska
- 3) Politechnika Poznańska
- 4) Politechnika Łódzka
- 5) Uniwersytet Warszawski
- 6) Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
- 7) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w dużej mierze zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej kraju i regionu. Wzrost gospodarczy zwykle niesie za sobą wzrost popytu na pracę oraz spadek poziomu bezrobocia, natomiast recesja prowadzi do spadku zapotrzebowania na pracę oraz wzrostu

bezrobocia. Niezależnie jednak od zmian sytuacji gospodarczej istnieją przynajmniej dwie grupy osób, których pozycja na rynku pracy jest szczególnie niekorzystna. Są to młode osoby rozpoczynające ścieżkę kariery zawodowej oraz osoby starsze. Do jednej i drugiej grupy przylgnęły pewne stereotypy, utrudniające im awans i karierę. Pierwsza z grup uznawana jest jako perspektywiczna, ale bez potencjału, druga – z potencjałem, ale bez perspektyw. Niebagatelną rolę w poprawie sytuacji tych osób odgrywają podmioty edukacyjne, w tym szczególnie szkoły zawodowe, średnie i wyższe². Przyglądając się sytuacji osób znajdujących się na rynku pracy nie sposób pominąć obrazu tej grupy ludzi, która już za kilka lat - w zależności od decyzji, którą podejmie - wpisze się w lokalny rynek pracy. Wybory gimnazjalistów klas trzecich powinny być dokonywane zgodnie z obowiązującymi trendami na rynku pracy, uwzględniając ich indywidualne predyspozycje do nauki zawodu. Wynikiem tych wyborów są kończone obecnie przez uczniów szkoły ponadgimnazjalne. Tabela poniższa przedstawia szkoły ponadgimnazjalne, do których uczęszczają uczniowie i zawody, jakie zdobędą po zakończeniu szkoły.

Lp.	Nazwa szkoły	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
SZKOŁY POLICEALNE				
1	Policealna Szkoła "Akademia Sukcesu" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 36/1	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	0	13
		Technik administracji	0	10
2	Szkoły Policealne TEB Edukacja w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik administracji	18	0
		Technik informatyk	13	40
		Technik obsługi turystycznej	8	0
3	Szkoła Zdrowia i Urody w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik usług fryzjerskich	11	0
		Technik usług kosmetycznych	13	17
4	Studium Zdrowia i Urody dla Młodzieży w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik farmaceutyczny	10	10
		Asystentka stomatologiczna	12	0
5	Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu "Żak" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Technik budownictwa	17	8
		Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	5	31
		Technik logistyk	10	14
		Technik administracji	42	29
		Asystent osoby niepełnosprawnej	0	21
		Opiekunka środowiskowa	0	19
		Florysta	0	21
		Technik informatyk	0	11
		Technik hotelarstwa	0	12
		Technik rachunkowości	12	21

² „Równi na rynku pracy?” Praca zbiorowa pod redakcją Joanny Frycy, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, s.71

		Technik usług kosmetycznych	15	40
6	Policealna Szkoła Zawodowa "Żak" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Asystent zarządu	12	0
7	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Młodzieży w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska 7	Terapeuta zajęciowy	11	0
8	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska 7	Technik masażysta	16	15
		Opiekunka dziecięca	0	15
		Opiekun medyczny	11	37
9	Szkoły Policealne w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Technik hodowca koni	31	15
		Technik rolnik	25	35
10	Centrum Kształcenia Plejada Szkoła Policealna w Starogardzie Gdańskim w Starogardzie Gdańskim, ul. Rycerska 1	Opiekun medyczny	0	22
11	Policealne Studium Zawodowe w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Technik rolnik	22	19
12	Szkoła Policealna dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	0	18
		Technik administracji	0	9
13	Prywatne Policealne Studium Zawodowe "WIEDZA" w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	24	11
		Technik administracji	31	15
SZKOŁY ŚREDNIE TECHNICZNE (TECHNIKA, LICEA ZAWODOWE)				
1	Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. W. Lutosławskiego w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 28	Muzyk	21	26
2	Technika w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Technik architektury krajobrazu	24	10
		Technik hodowca koni	23	14
		Technik rolnik	16	10
		Technik agrobiznesu	17	16
		Technik turystyki wiejskiej	0	7
3	Technikum Żywienia i Gospodarstwa Domowego w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	33	33
4	Technikum w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Technik mechanik	0	11
		Technik handlowiec	0	8
5	Technikum w Owidzu, ul. Szkolna 6	Technik geodeta	0	15
		Technik żywienia i gospodarstwa domowego	28	26
		Technik ochrony środowiska	18	10
		Technik informatyk	27	28
		Technik hotelarstwa	30	31
6	Technikum Nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik ekonomista	64	66
		Technik logistyk	0	32
		Technik informatyk	32	43
		Technik handlowiec	33	17
7	Technikum nr 2 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Technik budownictwa	20	24
		Technik mechanik	19	17
		Technik technologii drewna	12	6
		Technik organizacji usług gastronomicznych	11	17

8	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Technik mechanik	8	11
		Technik żywienia i gospodarstwa domowego	6	4
		Technik handlowiec	12	17
9	Technikum w Skórczu, ul. Kocińska 7	Technik ekonomista	31	14
		Technik logistyk	0	16
LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE				
1	Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Bez zawodu	12	11
2	Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych w Skórczu, ul. Kocińska 7	Bez zawodu	0	65
3	I Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 34	Bez zawodu	223	221
4	Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	0	38
5	III Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	32	0
6	Prywatne Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych "Twoja-Szkoła" w Starogardzie Gdańskim, ul. Wybickiego 17	Bez zawodu	28	18
7	Liceum Ogólnokształcące TEB Edukacja Dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Bez zawodu	0	84
8	Prywatne Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych "Wiedza" w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	22	39
9	Trzyletnie Liceum Dla Dorosłych "Akademia Sukcesu" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 36/1	Bez zawodu	0	43
10	II Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	218	214
11	Kocińskie Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 112	Bez zawodu	0	14
12	Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych "Żak" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Bez zawodu	34	75
13	Starogardzkie Autonomiczne Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Zblewska 18	Bez zawodu	11	10
14	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	0	19
15	Prywatne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych "Twoja-Szkoła" w Starogardzie Gdańskim, ul. Wybickiego 17	Bez zawodu	0	36
16	Prywatne Liceum Ogólnokształcące Uzupełniające Dla Dorosłych "Wiedza" w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	0	55
17	Kocińskie Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 112	Bez zawodu	0	10
18	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych "Żak" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Bez zawodu	0	64
19	Zaoczne Liceum Ponadgimnazjalne w Lubichowie, ul. Ks. Lorenza 8	Bez zawodu	10	13

20	Zaoczne Liceum Uzupełniające w Lubichowie, ul. Ks. Lorenza 8	Bez zawodu	0	19
21	Liceum Ogólnokształcące w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Bez zawodu	0	21
22	Zaoczne Liceum Ponadgimnazjalne w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Bez zawodu	6	2
23	Zaoczne Liceum Uzupełniające w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Bez zawodu	0	8
24	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Bez zawodu	0	19
25	Liceum Ogólnokształcące w Owidzu, ul. Szkolna 6	Bez zawodu	49	0
26	Liceum Profilowane dla Dorosłych w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Bez zawodu	9	13
ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE				
1	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Starogardzie Gdańskim, ul. Chojnicka 70	Kucharz małej gastronomii	13	12
		Malarz – tapeciarz	0	2
		Cukiernik	4	0
		Stolarz	3	0
2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Kucharz małej gastronomii	1	0
		Fryzjer	2	0
		Sprzedawca	20	0
		Murarz	6	0
		Lakiernik	1	0
		Blacharz	4	0
		Blacharz samochodowy	1	0
		Ślusarz	2	0
		Mechanik pojazdów samochodowych	5	21
		Monter – elektronik	1	0
		Piekarz	1	0
		Stolarz	1	0
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Kucharz małej gastronomii	3	5
		Fryzjer	2	3
		Sprzedawca	3	7
		Murarz	2	1
		Lakiernik	1	0
		Ślusarz	1	1
		Mechanik pojazdów samochodowych	4	4
		Elektryk	1	0
		Rzeźnik – wędliniarz	1	1
		Cukiernik	1	0
		Piekarz	2	1
		Stolarz	5	1
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Kucharz małej gastronomii	25	28
		Fryzjer	22	16
		Sprzedawca	59	47
		Murarz	8	3

		Dekarz	1	0
		Posadzkarz	1	1
		Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	4
		Malarz – tapeciarz	3	3
		Lakiernik	1	2
		Blacharz	2	0
		Blacharz samochodowy	7	5
		Ślusarz	3	9
		Mechanik pojazdów samochodowych	37	31
		Złotnik – jubiler	1	0
		Elektryk	13	5
		Elektromechanik	2	0
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	12	8
		Monter – elektronik	1	1
		Rzeźnik – wędliniarz	2	0
		Cukiernik	2	4
		Piekarz	2	2
		Stolarz	25	20
		Tapicer	0	2
5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skórczu, ul. Kociewska 7	Kucharz małej gastronomii	2	1
		Fryzjer	2	3
		Sprzedawca	3	9
		Murarz	0	1
		Malarz – tapeciarz	2	1
		Mechanik pojazdów samochodowych	4	7
		Elektryk	2	1
		Piekarz	3	2
		Stolarz	9	2
		Tapicer	1	0

Źródło: System Informacji Oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/> 06.2013 r.

Sytuacja absolwentów wchodzących na rynek pracy nie prezentuje się dla nich zbyt korzystnie i perspektywnie – młodzież to jedna z grup w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, od wielu lat osoby te mają duże problemy z wejściem na rynek i znalezieniem zatrudnienia. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego za IV kwartał 2012 r. wynika, że wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata wynosił zaledwie 24,7%. Problemy młodych z podjęciem zatrudnienia nasilają się w okresach zastoju gospodarczego. Im gorsza ogólna sytuacja na rynku pracy, tym gorsze położenie młodzieży i dłuższy czas pozostawania na bezrobociu. Poprawa wskaźników ekonomicznych nie oznacza jednak, że kończą się kłopoty młodych ze znalezieniem pracy. W 2007 i 2008 roku, gdy ogólna stopa bezrobocia w Polsce obniżyła się do poziomu nienotowanego od lat, bezrobocie wśród najmłodszych uczestników rynku pracy nadal pozostawało dwucyfrowe. Co więcej – było średnio o 10 punktów procentowych wyższe od wskaźnika ogólnego.³

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA to jeden z podstawowych wskaźników rynku pracy. Mówi o procentowym udziale ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej ze względu na wiek, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania itp.). Najczęściej i zgodnie z BAEL (Badaniem Aktywności Ekonomicznej Ludności) wskaźnik zatrudnienia oznacza udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Absolwenci z ostatnich kilku lat są lepiej wykształceni niż generacja z początku i połowy lat 90. Najnowsze pokolenie absolwentów wkracza na rynek lepiej przygotowana do pracy. Mają oni przed wszystkim wyższe kwalifikacje, coraz więcej młodych ludzi wybiera ścieżkę edukacji z nastawieniem na najwyższy poziom wykształcenia, stąd rosnący odsetek uczniów liceów ogólnokształcących. Jednak ta tendencja w ostatnim czasie ponownie uległa zmianie. Wg prof. Krystyny Szafraniec (socjologa młodzieży), współautorki raportu o młodych przygotowywanego na zlecenie rządu, zauważalny jest spadek zainteresowania studiami w ogóle (nawet o 8 pkt proc. w ostatnich 3-4 latach). Młodzi ludzie widzą, że po studiach mają duże trudności w znalezieniu zatrudnienia, a osoby posiadające wykształcenie zawodowe np. mechanicy czy glazurnicy radzą sobie znacznie lepiej, a wynagrodzenie jakie osiągają pozwala im na godne codzienne życie.⁴

Z punktu widzenia szans absolwentów na rynku pracy ważny jest także poziom nauczania w szkole, dostosowanie programu kształcenia do potrzeb pracy zawodowej, a więc prawidłowe

³ Portal wiedzy: <http://www.rynekpracy.pl/artykul.php/n.75/email.83109/wpis.157>

⁴ http://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/529573,przyszli_studenci_wybieraja_mniej_szablonowo.html z dnia 08.07.2011 r.

proporcje pomiędzy zajęciami teoretycznymi i praktycznymi, jakość realizowanych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, a także możliwości wyboru zajęć dodatkowych.

Nie ulega wątpliwości, że możliwie szybkie pozyskanie interesującej pracy po zakończeniu nauki jest ważnym celem dla zdecydowanej większości absolwentów. Możliwość zrealizowania tych dążeń ma istotne znaczenie dla młodych ludzi, którzy wkraczając w dorosłe życie i samodzielność zawodową oczekują pozytywnej konfrontacji swoich wyobrażeń z rzeczywistością, pomyślnego sprawdzenia swoich kwalifikacji z wymaganiami na konkretnym stanowisku, zrealizowania swoich oczekiwań związanych z pracą. Niestety, te oczekiwania absolwentów okazywały się często niemożliwe do osiągnięcia, przynajmniej zaraz po ukończeniu nauki.

Szanse absolwentów na uzyskanie pracy zaraz po ukończeniu nauki są dość silnie zróżnicowane w zależności od poziomu wykształcenia. Stosunkowo największe możliwości podjęcia pracy mają absolwenci szkół wyższych, a następnie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, najmniejsze zaś – absolwenci szkół średnich ogólnokształcących. W lepszej sytuacji po ukończeniu nauki są też mężczyźni niż kobiety.

Oczekiwania pracodawców stale rosną nie tylko w stosunku do absolwentów. To pracodawcy określają warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji jakie powinien spełniać kandydat do zatrudnienia. Oczekują, aby potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i obdarzony był m.in. takimi cechami osobowości jak : innowacyjność, kreatywność, operatywność oraz zdolność do samodzielnego działania. Współczesny absolwent starający się o pracę musi więc już podczas procesu rekrutacji przekonać swojego przyszłego pracodawcę, że jest właściwym i pod każdym względem idealnym kandydatem. Pracownik stanowi wizytówkę firmy, pracodawcy zwracają również uwagę na wygląd zewnętrzny potencjalnego kandydata. Aby sprostać wymaganiom pracodawców młodzi ludzie już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę na temat rynku pracy i jego wymogów. Powinni również doskonalić swoje umiejętności interpersonalne i realnie oceniać własne możliwości.

Aby ułatwić młodym ludziom wejście na rynek pracy Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim oferuje absolwentom przewidziane w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*⁵ usługi i instrumenty rynku pracy:

- pomoc w poszukiwaniu pracy w kraju, jak i za granicą,
- poradnictwo zawodowe i informację zawodową,

⁵ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2013, poz. 674 z późniejszymi zmianami)

- szkolenia i przekwalifikowania zawodowe,
- staże zawodowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, prace interwencyjne.

Wiele młodych osób korzysta ze spotkań z doradcami zawodowymi i z liderami klubów pracy by zdobyć wiedzę na temat lokalnego rynku pracy i rozmowy rekrutacyjnej z pracodawcą. Podczas spotkań grupowych bezrobotni dowiadują się, gdzie i jak szukać pracy, redagują CV i list motywacyjny, przechodzą symulowane rozmowy kwalifikacyjne. Młodzi ludzie często korzystają jeszcze z jednej formy pomocy bezrobotnym jakim jest Indywidualny Plan Działania (IPD), czyli osobisty program poszukiwania pracy przygotowany przy współpracy osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym, specjalistą do spraw rozwoju zawodowego czy też liderem klubu pracy. IPD polega na ustaleniu z pozostającym bez pracy szeregu działań dostosowanych do jego sytuacji osobistej i lokalnego rynku pracy, którego efektem ma być podjęcie zatrudnienia przez osobę lub rozpoczęcie przez nią działalności gospodarczej.

Rynek pracy zmienia się w zastraszającym tempie, jest nieprzewidywalny, co powoduje, iż trudno jest prognozować, jaki zawód jest przyszłościowy, w jakim należy się kształcić. Dlatego każdy młody człowiek stający u progu kariery zawodowej powinien mieć jak najwięcej wiedzy, by móc dokonać słusznego wyboru, który będzie zgodny z jego predyspozycjami, jak również odpowiadał potrzebom rynku pracy i zapewni mu świetlaną przyszłość. Jednym z elementów składających się na tą wiedzę są informacje i wnioski płynące z opracowywanego systematycznie przez Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.